



"Мамандықтар әлеміне
саяхат"

"Путешествие в мир
профессий"

МАМАНДЫҚ ӘЛЕМІНЕ САЯХАТ

Мақсаты: оқушыларға мамандықтың түрлері, олардың адам өміріндегі маңызы туралы түсінік бере отырып, өз бейіміне сәйкес мамандық таңдай білуіне ықпал жасау; кәсіби бағдар беру; түрлі жаттығулар арқылы таным процестерін дамыту, өз пікірін еркін айтып, өзгенің пікірін сыйлай білуге, жүйелі ойлауға баулу.

Тренинг.

«Сенің ерекше қабілетің»

Бір-бірімізге тек қана бір жақсы қабілетімізді жазайық. Оқушылар, сыныптастарының арқасында ілінген ақ қағазға, оқушының өзі байқаған жеке қасиетін жазады. **Мысалы:** ұйымшыл, белсенді, іскер, өнерлі.

Абайдың бір шумақ өлеңі

Әсемпаз болма әрнеге,
Өнерпаз болсаң, арқалан.
Сен де бір кірпіш дүниеге,
Кетігін тап та, бар қалан.

*** Әр адам ерте ме, кеш пе өз өмірінде «Қандай мамандық иесі боламын?» деген сұраққа жауап іздейді. Мамандық таңдау – өте жауапты іс. Өйткені, таңдаған мамандығың ертеңгі сенің өмірің, болашағың, қоғамның болашағы, еліміздің ертеңі.**

Ал осы мамандықтың қанша түрі бар деп ойлайсыңдар?

Американдық кәсіптер сөздігінің мәліметтері бойынша 40 мыңға жуық мамандық түрі бар екен.

«Ми шабуылы» - ой қозғауы:

- * **Мамандық дегеніміз не?**
- * **Мамандықты меңгеру үшін не қажет?**
- * **Белгілі бір кәсіптің иесі болу үшін міндетті түрде жоғары білім алу қажет пе?**
- * **Ауыл экономикасын көтеру үшін, ауылға ең алдымен қандай мамандықтар қажет деп ойлайсыңдар?**
- * **Адам өз мамандығын таңдаған кезде, нені басшылыққа алу керек?**
- * **Жақсы маман болу үшін адам нені білуі және үйренуі керек?**
- * **Адам өзің белгілі бір мамандыққа қашан, қалай дайындауы керек?**
- * **Қай уақытта адам өз еңбегінің жемісін көре алады?**

«Мамандық қасиеттері» тренингі»

- * **Нұсқауы. Мен** белгілі бір мамандықтарды атаймын, ал тренингке қатысушылар аталған мамандықтарының бойында болуы қажет қасиеттерді тез арада атап беруі керек.
- * ***Мысалы :*** «мұғалім» мамандығын айтса, қатысушылар: салмақты, әдепті, жауапкершілігі мен адамгершілігі мол, т.с.с. Сонымен: «зергер», «мүсінші», «тергеуші» т.б.

«Жасырылған мамандықты тап!» тренингі

- * **Нұсқауы.** Тренингке қатысушылар 4 - топқа бөлінеді. Әр топтың бір қатысушысы келіп жүргізушінің қолындағы топшаманы суыруы керек. Әрбір топшамада белгілі бір мамандықтың аты жазылған. Барлық топ өздеріне түскен мамандықты қарсы топтарға ешқандай вербальды емес қарым-қатынаста (ешқандай сөз қолданбай), ым-ишарамен, түрлі қозғалыстарымен түсіндіруі қажет. Ал қарсы топтар жасырылған мамандықты табуы керек.

«Ең, ең...» ойыны

- * **Нұсқауы.** Оқушылар бірнеше топтарға бөлінеді. Төменде берілген мінездемелерге сәйкес келетін мамандықтардың атауларын жазып, айтулары керек.
- * ең жасыл мамандық...
- * ең тәтті мамандық...
- * нағыз ақшалы мамандық...
- * ең қауіпті мамандық ...

«Әріпті мамандық» ойыны

Нұсқауы. Тренингке қатысушылар 3-4 топқа бөлінеді. Әр топқа бір әріптен беріледі. Әр топ өзара келісе отырып, сол әріптен басталатын мамандық аттарын жинақтап жазып, ауызша атап шығулары керек. Сонымен қатар, өздері тапқан мамандықтарының қыр - сырын айту керек.

Мысалы:

I топ: «А», II топ: «К», III топ: «Ж», III I топ: «Б».

агроном күзетші журналист биолог

“Мамандықтың жаманы жоқ, бірақ
мұның кез келгеніне икемділік
қажет, бұл жай күнелту, тамақ
асыраудың ғана жолы емес, үлкен
өнерді, зор шеберлікті қажет ететін
нәрсе” - деген **Жүсіпбек**

**Аймауытовтың мұралы сөзі әлі
күнге маңызын жойған жоқ.**

Егер мамандық иесі болсаң не істер едің: (ситуациялық шешу)

*

Дәрігер. Ауырған адам сізге келіп, қойған диагнозбен келіспейтінін айтты. Сіздің шешіміңіз?

Мұғалім жайлы әңгіме «Жүрексіз нені түсінеміз?» сабаққа ата - ана қатысып отыр. Үй тапсырмасын сұрадыңыз, ешбір оқушы дайын емес. Не істер едіңіз?

Әнші. Сахнада ән салып тұрсыз, көрермен ұйықтап отыр. Бұл сізге ұнамады. Сіз не істейсіз?

Журналист. Жазған мақалаңыз кейбір жандарға ұнамай, сізге ескерту жасады, қорқытты. Не істер едіңіз?

«Тізбек» ойыны жалпы көрермендермен бірге ойнасақ

Нұсқауы. Оқушылар бірнеше топқа бөлінеді. Бірінші топ бір мамандықтың атын айтады, келесі топ сол мамандықтың соңғы әріпінен басталатын тағы бір мамандықтың атын айтулары керек. Оқушылар тоқтап қалмайынша жалғаса береді.

Мысалы: Бухгалтер – режиссер – ревизор – радиотехник – конструктор

Қорытынды:

“Отанның болашағы, мемлекеттің келешегі жастардың қолында, яғни сіздердің қолдарыңызда, сондықтан олардың өрісті ойы, өркенді ісі, табанды тіршілігі тек біліммен ұштасқан біліктің арқасында биік белестерге жетеді” деген Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың сөзімен бүгінгі тренинг сабағымызды аяқтаймыз.
Қатысқандарыңызға рахмет!!!

Әдістеме «қол мидың жалғасы»

Алақан бойынша мамандық саласын анықтауға болады. Саусақтарды кеңінен ашып, ақ параққа алақанымызды түсірейік. Бас бармақпен шынашақтың ортасын О нүктесімен белгілеп, осы нүктеден әр саусаққа түзу сызықтар жүргіземіз. Осы жүргізілген сызба бөліктерін сызғышпен өлшеп шығыңыздар.

Қорытынды:

- * Егер сіздің алақан сызығыңызда бас бармақ пен О нүктесі арасында сызба бөлігі ұзын болса, сіз –БАСҚАРУШЫСЫЗ.
- * О нүктесі мен сұқ саусақ нүктесінің арасындағы сызық басқаларының ұзын болса, сіздің –қорғаушы ӘСКЕРІ қабілетіңіз мол.
- * Ортан қол сызығы ұзынырақ болса –сіз тарих, әдебиет, саясаткер болуға бейімсіз.
- * Аты жоқ саусақ сызығы үлкенірек болса, сіздің өнерге бейіміңіз мол, суретші ,музыкант, архитектор,дизайнер болуға қабілеттісіз.
- * Шынашақ сызығы үлкенірек болса, сіз- мұғалім, тәрбиеші, дәрігер, шипагерлікке бейім

**Көңіл қойып
тыңдағандарыңызға
рахмет!**

